

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Muziek van de Fontys Hogescholen

Gegevens

datum	Naam instelling	: Fontys Hogescholen
28 april 2017	Naam opleiding	: hbo-bachelor Muziek (240 EC)
onderwerp	Datum aanvraag	: 21 november 2016
Besluit	Graad opleiding	: Bachelor of Music
accreditatie hbo-bachelor	Variant opleiding	: voltijd
Muziek van de Fontys	Afstudeerrichtingen	: Rockacademie, Conservatorium, Muziektheater
Hogescholen		Klassiek/Muziektheater Regulier
(005176)	Locatie opleiding	: Tilburg
uw kenmerk	Datum goedkeuren	
-	panel	: 21 maart 2016
ons kenmerk	Datum locatiebezoeken	: 24 en 25 mei 2016
NVAO/20171077/AH	Datum visitatierapport	: 12 oktober 2016
bijlagen	Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 5 september 2013

2

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel (hierna ook: het auditteam).

Rockacademie

Rockacademie van Fontys Hogescholen leidt muzikanten op tot ondernemende muziekprofessionals voor de gemengde beroepspraktijk van de popsector. De afgestudeerde muzikanten van Rockacademie hebben zich bekwaamd in hun eigen skill (drums, bas, gitaar, keyboard, vocal, songwriting, music production, rap) en gaan aan het werk als sound engineer, business manager, bandcoach, sessiemuzikant of met een eigen act.

Rockacademie heeft zich in de uitwerking van de eigen competenties gebaseerd op de tien competenties uit het landelijke opleidingsprofiel Muziek. Dit opleidingsprofiel is vastgesteld door het Netwerk Muziek en is gevalideerd door de beroepspraktijk. Rockacademie heeft in beeld gebracht welke competentie correspondeert met welke Dublin Descriptor en hbo-standaard uit het Nederlandse Kwalificatieraamwerk en heeft dit nader uitgewerkt. Zo zorgt zij ervoor dat zij aansluit bij de internationale eisen aan de afgestudeerde hbo bachelor muziek.

Rockacademie heeft een duidelijk eigen profilering en geeft op basis daarvan de opleiding een eigen kleur. De profilering van Rockacademie– muzikanten opleiden tot ondernemende muziekprofessionals voor de gemengde beroepspraktijk - sluit goed aan op wat er van de afgestudeerden in het brede, zich voortdurend ontwikkelende werkveld wordt verwacht.

Het verwerven van kennis en inzicht op het terrein van onderzoek is één van de sleutelcompetenties binnen Rockacademie. Rockacademie beoogt dat de student als onderzoekende muziekprofessional zijn artistieke praktijk door middel van actief onderzoek steeds meer verfijnt en aanscherpt.

Rockacademie heeft diverse internationale contacten en/of samenwerkingsverbanden met opleidingen in het buitenland en wil deze contacten nog verder uitbreiden.

Rockacademie onderhoudt over de competenties regelmatig contact met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het (inter)nationale popmuziekwerkveld.

Het auditteam beoordeelt deze standaard voor de Rockacademie op grond van bovenstaande met een 'goed'.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het auditteam is van oordeel, dat Rockacademie een breed, sterk beroepsgericht programma biedt, dat goed aansluit op het actuele werkveld. Het programma wordt verzorgd door enthousiaste, gekwalificeerde docenten en gastdocenten. De docenten bezitten met elkaar een breed en gevarieerd palet aan kennis en expertise. Er is veel aandacht voor professionalisering. Daarover is het auditteam positief. Het aantal docenten met een mastergraad is op dit moment nog (te) laag. Veel docenten beschikken over relevante beroepservaring en hebben een breed professioneel netwerk. Al deze ervaringen brengen zij in hun eigen lessen in. Studenten waarderen de kwaliteit van hun docenten zeer.

Het auditteam is zeer positief over de kennis die de studenten kunnen verwerven over de zakelijke aspecten binnen het programma (de business-kant). Rockacademie zou in het programma – in de skills-lessen - nog wel meer focus mogen leggen op het ambacht en meer tijd en aandacht mogen besteden aan de ontwikkeling van technische vaardigheden dan ze nu doet. Tevens zou zij aan een goede beheersing van het (geschreven) Nederlands en Engels explicieter aandacht mogen besteden (binnen of buiten het eigen programma). Rockacademie besteedt zowel in de expliciete als de impliciete onderzoekslijn aandacht aan het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden. Daarover is het auditteam positief. De docenten zouden echter in de begeleiding van de studenten nog meer aandacht kunnen besteden aan het uitdiepen en onderbouwen van het onderzoek.

Met de (nadere invulling van de) stage en het bieden van goede stagebegeleiding is Rockacademie bezig. Binnen een aantal uitstroomprofielen lopen de studenten al

Pagina 3 van 10 stage. Studenten van de andere uitstroomprofielen doen deze ervaring vooral op in de opdrachten die alle studenten van Rockacademie uitvoeren in de (gesimuleerde) beroepssituaties binnen de leerarrangementen. Rockacademie leidt studenten op voor het internationale werkveld en de aandacht voor de internationale dimensie is in orde. Studenten, alumni en werkveldvertegenwoordigers zijn over het algemeen tevreden over het programma. Met name over de breedte die de opleiding biedt, zijn zij zeer te spreken. Ook zij vinden net als het auditteam, dat Rockacademie nog wel meer aandacht zou mogen besteden aan de skills.

Het auditteam is van oordeel, dat Rockacademie beschikt over goede ruimtelijke en materiële voorzieningen. Alleen het aantal opnamestudio's en bandlokalen is niet toereikend voor de 150 studenten die Rockacademie telt. Ook hebben de studenten behoefte aan meer zelfstudieruimten. Daarmee is de sectordirecteur Muziek bezig.

Het auditteam komt op grond van de sterke punten (sterk beroepsgericht programma, zeer veel aandacht voor business, aandacht voor de internationale dimensie, goed gekwalificeerd personeel met een breed professioneel netwerk) en met in achtneming van de ontwikkelpunten in het programma (meer focus op ambacht en ontwikkeling technische vaardigheden, begeleiding bij het uitbouwen en verdiepen van onderzoek) en enkele knelpunten bij de voorzieningen, tot een oordeel ruim 'voldoende' voor Rockacademie.

Standaard 3. Toetsing

Het auditteam is van oordeel dat Rockacademie op een valide, betrouwbare en veelal inzichtelijke wijze toetst en beoordeelt met behulp van een passende mix aan toetsvormen. Het gebruik van de beoordelingsformulieren met hetzij een V of G, hetzij kruisjes, hetzij een cijfer, moeten de docenten nog nader met elkaar afstemmen.

Sterke punten zijn het intersubjectief beoordelen, het kalibreren over de oordelen en het geven van duidelijke feedback aan de studenten. Daar waar nodig/gewenst treft Rockacademie verbetermaatregelen, zoals de professionalisering van docenten en kalibratie over de oordelen van eindwerken. De studenten zijn tevreden over het toetsen en beoordelen.

De centrale examencommissie van Fontys Hogeschool voor de Kunsten met haar beleidskamers per sector, borgt de kwaliteit van het toetsen en beoordelen. De commissie heeft gezag, is goed georganiseerd en heeft in de afgelopen jaren al veel zaken aangepakt. Het is belangrijk dat de commissie doorgaat op de ingeslagen weg en onder meer zorgt dat zij de PDCA-cyclus ook rond maakt en ingezette veranderingen monitort. De toetscommissie vervult een belangrijke rol in het toezien op de kwaliteit van het toetsen en beoordelen, maar moet nog wel groeien in haar rol.

Het auditteam beoordeelt Rockacademie op basis van de bovengenoemde sterke punten, maar met in achtneming van enkele verbeterpunten en ontwikkelpunten (kalibratie oordelen eindwerk, transparantie in het gebruik van de beoordelingsformulieren, versterking rol toetscommissie) als 'voldoende' voor deze standaard.

Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Studenten hebben in hun eindwerken – verslagen van onderzoek, carrièreplannen, afstudeerprojecten - aangetoond dat zij op hbo-bachelorniveau kunnen functioneren als (startend) musicus en ondernemer. De onderzoeken waren redelijk op orde, zij het dat sommige onderzoeken nog verder uitgediept en onderbouwd hadden mogen worden. Het gerealiseerde technische niveau van de zanger of instrumentalist zou hoger mogen zijn. Het

Pagina 4 van 10 auditteam acht het essentieel dat de afgestudeerde van Rockacademie niet alleen een goede ondernemer is maar ook als muzikant technisch goed is onderlegd.

Een goede beheersing van het (schriftelijk) Nederlands en Engels is een heel belangrijk aandachtspunt. Een sessiemuzikant of businessmanager die storende fouten maakt in zijn correspondentie, maakt geen professionele indruk. Daarnaast moet een op hbo-niveau afgestudeerde popmusicus het Nederlands goed beheersen.

Uit evaluaties en gesprekken met alumni en werkveldvertegenwoordigers blijkt dat afgestudeerden van Rockacademie als businessmanager vrij goed aan de slag komen. Daarnaast blijken afgestudeerden van Rockacademie vaardig om zichzelf (weer) nieuw werk te verschaffen in het complexe werkveld door wat ze in de opleiding (nog meer) leerden.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande voor Rockacademie tot het oordeel ruim 'voldoende' voor deze standaard. Voor dit oordeel weegt het auditteam zwaar mee dat studenten sterk zijn in ondernemerschap en na afstuderen goed hun weg weten te vinden in het complexe werkveld in een gemengde beroepspraktijk als (sessie)muzikant, docent, manager, bandcoach, geluidstechnicus.

Algemene conclusie

Het auditteam is van oordeel, dat Rockacademie een breed, sterk beroepsgericht programma biedt, dat goed aansluit op het actuele werkveld. De breedte van Rockacademie en de focus op het zakelijke is wat de opleiding onderscheidt van andere muziekopleidingen.

Daar het auditteam standaard 1 met een goed en standaard 2, 3 en standaard 4 als (ruim) voldoende beoordeelt, komt het op basis van de beslisregels van de NVAO tot het eindoordeel 'voldoende' voor Rockacademie.

Conservatorium en Muziektheater

De hbo-bacheloropleiding Muziek van Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) leidt studenten binnen de afstudeerrichtingen Conservatorium en Muziektheater Regulier en Muziektheater Klassiek op in de klassieke of lichte muziek respectievelijk musical- en muziektheater. De opleiding Muziek omvat tevens Rockacademie, die in een aparte rapportage is beschreven.

Het Conservatorium leidt het merendeel van de studenten op voor een gemengde beroepspraktijk in de klassieke of lichte muziek: i) als performer die solistisch en in ensembleverband op kleine, middelgrote en grote podia binnen en buiten Nederland muziek uitvoert en ii) als docent die in verschillende contexten aan individuen en groepen verschillend van niveau en samenstelling doceert.

Muziektheater Regulier en Muziektheater Klassiek leidt studenten op in twee disciplines: zang en drama. Studenten gaan na afstuderen solistisch of in ensembleverband aan het werk op kleine, middelgrote en grote podia binnen en buiten Nederland.

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties

De afstudeerrichtingen Conservatorium en Muziektheater van Fontys hebben zich in de uitwerking van de eigen competenties gebaseerd op de tien competenties uit het landelijke opleidingsprofiel Muziek. Dit opleidingsprofiel is vastgesteld door het Netwerk Muziek en is gevalideerd door de beroepspraktijk. De beide afstudeerrichtingen hebben in beeld gebracht welke competentie correspondeert met welke Dublin Descriptor en hbo-standaard uit het Nederlandse Kwalificatieraamwerk en hebben dit nader uitgewerkt. Zo zorgen zij ervoor dat

Pagina 5 van 10 zij aansluiten bij de internationale eisen aan de afgestudeerde hbo bachelor muziek/muziektheater.

In de nadere uitwerking van de competenties zijn uiteraard tussen de afstudeerrichtingen verschillen te zien in verband met specifieke eisen van het beroep waarvoor de afstudeerrichting opleidt.

Beide afstudeerrichtingen hebben een duidelijk eigen profilering en geven op basis daarvan de opleiding een eigen kleur. De profilering van het Conservatorium – opleiden tot én goede performers én goede docenten - sluit goed aan op wat er van de afgestudeerden in het brede, zich voortdurend ontwikkelende werkveld wordt verwacht. Gezien het grote aantal studenten Muziektheater dat na afstuderen werk vindt in de sector musical, kan geconcludeerd worden dat de keuze voor het opleiden van studenten als zanger/acteur eveneens goed aansluit bij wat het werkveld van deze afgestudeerden verwacht. Beide afstudeerrichtingen onderhouden ook nauwe contacten met het actuele werkveld over de opzet en inhoud van de opleiding.

Het hebben van een onderzoekende houding en het doen van onderzoek krijgt aandacht in de uitwerking van de verschillende opleidingscompetenties.

Beide afstudeerrichtingen werken aan het aanhalen/verstevigen van de bestaande internationale contacten (Muziektheater), het uitbreiden van de contacten met andere buitenlandse conservatoria (Conservatorium) en het uitwisselen van docenten (en studenten), opdat ze (in de verdere toekomst) een internationale gemeenschap kunnen zijn/worden.

Het Conservatorium en Muziektheater onderhouden over de competenties regelmatig contact met vakgenoten en vertegenwoordigers vanuit het (internationale) muziek- en theaterwerkveld.

Het auditteam beoordeelt deze standaard voor het Conservatorium en Muziektheater op grond van bovenstaande met een 'goed'.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

Het auditteam is van oordeel, dat de afstudeerrichtingen Conservatorium en Muziektheater een beroepsgericht programma bieden dat wordt verzorgd door enthousiaste, goedgekwalificeerde docenten en gastdocenten. De docenten bezitten met elkaar een breed en gevarieerd palet aan kennis en expertise. Er is veel aandacht voor professionalisering. Daarover is het auditteam positief. Veel docenten beschikken over relevante beroepservaring. Al deze ervaringen brengen zij in hun eigen lessen in. Studenten waarderen de kwaliteit van hun docenten zeer.

Ten tijde van de audit was het Conservatorium nog volop bezig met de nadere uitwerking en implementatie van de visie en ambitie en de strategische doelstellingen van FHK zoals beschreven onder standaard 1. Punten waaraan het Conservatorium nog wil werken, zijn het aanbrengen van meer samenhang tussen theorie en praktijk, de verdere ontwikkeling van een onderzoekende houding en het verder integreren van onderzoek in alle onderdelen van de opleiding, het realiseren van interdisciplinaire samenwerking en het verder versterken van internationale verbindingen. Dat acht het auditteam belangrijke punten, ook in het licht van het waarmaken van de eigen ambities en doelstellingen.

De (te) geringe omvang van de afdeling lichte muziek/jazz is nog een aandachtspunt. Het auditteam acht het belangrijk dat het Conservatorium borgt dat de studenten lichte muziek/jazz ook hun competenties op het gebied van samenspel kunnen ontwikkelen.

Pagina 6 van 10 Het programma van Muziektheater biedt de studenten veel mogelijkheden zich te ontwikkelen tot zanger/acteur. Sterk element is de eindvoorstelling aan het einde van elk studiejaar, waarin de studenten op een steeds hoger niveau werken aan de ontwikkeling van hun competenties. Binnen elk studiejaar is sprake van integratie van kennis, vaardigheden, houding en praktijk. Het is belangrijk dat Muziektheater zijn plannen voor het verder ontwikkelen van een onderzoekende houding en ondernemerschap realiseert in alle vier de studie jaren.

Het programma biedt op dit moment waar de studenten en het werkveld behoefte aan hebben. Maar het auditteam beveelt Muziektheater Regulier aan goed na te denken over de consequenties voor het curriculum als de werkgelegenheid in de sector musical verder afneemt.

Studenten zijn over het algemeen tevreden over het programma. Ook het werkveld en alumni zijn tevreden. Met name de aandacht die de beide afstudeerrichtingen nu besteden (Conservatorium)/gaan besteden (Muziektheater) aan ondernemerschap, achten zij zeer belangrijk voor de studenten om zich staande te houden in de huidige, veranderende beroepspraktijk.

Het auditteam is van oordeel, dat het Conservatorium en Muziektheater beschikken over zeer goede ruimtelijke en materiële voorzieningen. Het feit, dat alle opleidingen van FHK in één gebouw zitten, biedt veel mogelijkheden voor het gebruik van elkaars faciliteiten en het realiseren van de beoogde crossovers en uitwisseling.

Op grond van de sterke punten (beroepsgericht programma, aandacht voor ondernemerschap, goed gekwalificeerd personeel), maar met in achtneming van de hierboven genoemde punten (samenhang theorie en praktijk, onderzoek, internationale dimensie) waaraan de opleiding nog verder wil en moet werken, komt het auditteam tot een oordeel ruim 'voldoende' voor het Conservatorium.

Op grond van het nauw op de huidige beroepspraktijk van musical- en muziektheater aansluitende programma, de tevredenheid van het werkveld, alumni, studenten over dit programma en het goed gekwalificeerde personeel, komt het auditteam tot een oordeel 'goed' voor Muziektheater. De nog gewenste explicietere aandacht voor onderzoek en ondernemerschap, acht het auditteam belangrijk, maar dit staat een oordeel 'goed' voor Muziektheater niet in de weg.

Standaard 3. Toetsing

Het auditteam is van oordeel dat het Conservatorium en het Muziektheater op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze toetsen en beoordelen met behulp van een passende mix aan toetsvormen. Sterke punten zijn het intersubjectief beoordelen door de inzet van minstens twee examinatoren bij vaardigheidstoetsen (presentaties, voorstellingen en concerten) en het kalibreren over de oordelen. Sterk punt is ook de duidelijke feedback die de docenten geven aan de studenten, die hen helpt bij/ richting geeft aan hun verdere ontwikkeling.

Daar waar nodig/gewenst treffen de beide afstudeerrichtingen verbetermaatregelen, zoals de professionalisering van docenten en het vervullen van een controlerende rol bij het toetsen (Conservatorium en Muziektheater) of de aanpassing van de hoeveelheid summatieve toetsen (Muziektheater). Het auditteam heeft ook zelf vastgesteld, dat de toetsen op niveau zijn.

De studenten zijn tevreden tot zeer tevreden over het toetsen en beoordelen.

Pagina 7 van 10 De centrale examencommissie van Fontys Hogeschool voor de Kunsten met haar beleidskamers per sector, borgt de kwaliteit van het toetsen en beoordelen. De commissie heeft gezag, is goed georganiseerd en heeft in de afgelopen jaren al veel zaken aangepakt. Het is belangrijk dat de commissie doorgaat op de ingeslagen weg en onder meer zorgt dat zij de PDCA-cyclus ook rond maakt en ingezette veranderingen monitort. De toetscommissies van het Conservatorium en Muziektheater vervullen een belangrijke rol in het actief toezien op de kwaliteit van het toetsen en beoordelen. Het auditteam beoordeelt het Conservatorium en Muziektheater op basis van de bovengenoemde sterke punten met in achtneming van enkele verbeterpunten en ontwikkelpunten als 'goed' voor deze standaard.

Standaard 4. Gerealiseerde eindkwalificaties

Conservatorium

Studenten van het Conservatorium hebben in hun eindconcert en in hun schriftelijke verslagen en portfolio aangetoond dat zij op hbo-bachelorniveau kunnen functioneren als (startend) musicus in een brede beroepspraktijk. Het auditteam is over het algemeen positief over het gerealiseerde vaardigheidsniveau, zij het dat de techniek (toonvorming, intonatie) en/of expressie en performance van sommige studenten verbetering behoeft. De schriftelijke verantwoording van het artistieke concept en de vormanalyse en de verbinding met de theorie behoeven bij de meeste studenten nog verbetering. Daar is het Conservatorium al mee bezig. Het gerealiseerde niveau blijkt uit ook het feit, dat veel studenten na afstuderen werk hebben gekregen/gevonden als musicus in die brede beroepspraktijk.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande voor de afstudeerrichting Conservatorium tot het oordeel ruim 'voldoende' voor deze standaard.

Muziektheater

Studenten hebben in hun eindvoorstelling en in hun schriftelijke verslagen en portfolio aangetoond dat zij op hbo-bachelorniveau kunnen functioneren als startend performer in een musical- en/of muziektheaterproductie. Met name het gerealiseerde vaardigheidsniveau is veelal goed tot zeer goed. De schriftelijke verantwoording en reflectie behoeft nog aandacht; zou meer diepgang mogen hebben. Daar is Muziektheater al mee bezig. Het auditteam komt voor de afstudeerrichting Muziektheater tot het oordeel 'goed' voor deze standaard. De nog benodigde aandacht voor verantwoording en reflectie, acht het auditteam belangrijk, maar dit staat dit oordeel niet in de weg, daar het auditteam zwaarder meeweegt dat i) zeer veel studenten direct na afstuderen of zelfs al in hun laatste studiejaar een baan aangeboden krijgen in een musical- of muziektheaterproductie – veelal in het buitenland - en ii) het afnemend werkveld lovend is over de sterke ambachtelijkheid, samenwerkend vermogen van de afgestudeerden en over het feit dat zij goed zijn voorbereid op de muziektheaterpraktijk. Met name het feit, dat studenten expliciet gevraagd worden door het werkveld, acht het auditteam bijzonder.

Algemene conclusie

Conservatorium

Het auditteam is van oordeel dat het Conservatorium een brede, beroepsgerichte opleiding biedt, die zeker na implementatie van de huidige speerpunten studenten de mogelijkheid biedt om na afstuderen breed aan de slag te gaan in diverse functies en rollen. Daar het auditteam standaard 2 en standaard 4 als ruim voldoende beoordeelt en nog niet als goed, komt het op basis van de beslisregels van de NVAO tot het eindoordeel 'voldoende' voor het Conservatorium.

Het auditteam is van oordeel Muziektheater een zeer beroepsgerichte opleiding biedt. Studenten die aan deze afstudeerrichtingen afstuderen krijgen nagenoeg allemaal direct een baan aangeboden in een musical- of muziektheaterproductie in het binnen- en vooral vaak in het buitenland. Daar het auditteam alle vier de standaarden beoordeelt als goed, komt het op basis van de beslisregels van de NVAO tot een eindoordeel 'goed' voor Muziektheater.

Besluit

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Fontys Hogescholen te Eindhoven in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 3 april 2017 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid heeft het college van bestuur geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Muziek (240 EC; variant: voltijd; locatie: Tilburg) van de Fontys Hogescholen te Eindhoven. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Rockacademie, Conservatorium, Muziektheater Klassiek/Muziektheater Regulier. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 28 april 2017 en is van kracht tot en met 27 april 2023.

Den Haag, 28 april 2017

De NVAO
Voor deze:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a stylized 'A' followed by a horizontal line and a vertical stroke.

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Paul Zevenbergen
Bestuurder

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel Rockacademie	Beoordeling door het panel Conservatorium	Beoordeling door het panel Muziektheater
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	Goed	Goed	Goed
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.	Voldoende	Voldoende	Goed
3. Toetsing	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	Voldoende	Goed	Goed
4. Gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende	Voldoende	Goed
Eindoordeel		Voldoende	Voldoende	Goed

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.

Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

- Drs. W.G. van Raaijen, veelvuldig voorzitter van visitatiepanels;
- A. Craens, artistiek directeur en docent muziekschriftuur en arrangement bij het Koninklijk Conservatorium in Antwerpen;
- Ir. B. Palincks, zakelijk leider en uitvoerend musicus Stichting Palinckx en artistiek directeur van het Festival November Music;
- P.L. Perquin, manager, componist en producer van hedendaagse popmuziek;
- Drs. L. Vos, 3^e jaars bachelorstudent Muziek (klassieke zang).

Het panel werd ondersteund door G.C. Versluis, secretaris (gecertificeerd).